

MI MLADI BORCI

STANOVSKI TEDNIK ZA SLOVENSKO DIJAŠTVO. — IZHAJA VSAK PETEK. — LETNA NAROČNINA: DIJAŠKA 16 DIN, NEDIJAŠKA 26 DIN, PODPORNIA VSAJ 30 DIN. — POSAMEZNA ŠTEVILKA 75 PAR. — UREDNIŠTVO IN UPRAVA V LJUBLJANI V STRELIŠKI ULICI 12/II. — ČEKOVNI RAČ. ŠT. 16.078.

LETO II.

LJUBLJANA, PETEK, 19. NOVEMBRA 1937.

ŠTEV. 10.

BOJ IZ OZADJA

Kakor v vsem stvarstvu, tako tudi v življenju človeka vlada nek red, ki ga imenujemo red vrednot ali lestvico vrednot. Ako se ta red krši, potem ni smotrnosti in kjer ni smotrnosti, tam je zlo.

Značilno za modernega človeka je to, da v temelju sprevrača bogohoteni red vrednot ki ga Bog hoče. Že od časa protestantske reformacije so na delu sile, ki sistematično uničujejo skladnost v človeku in njegovem življenju. Nasledki tega prevrednotenja vrednot so nepopisna miselna zmeda in revščina duha, razklanost družbe, needinost, duh upora, greh in beda.

VERA IN NARODNOST

Dve osnovni vrednoti sta, ki ju danes najrajši prevračajo. To sta vera in narodnost. Obe sta temeljno življenjski, obe na zelo visoki stopnji v lestvici vrednot. Toda čim višja je vrednota, tem bolj jo veže bogohoteni red, ki eno vrednoto podreja drugi, vse pa usmerja v cilj, ki je največja med vrednotami. To velja tudi za vero in narodnost. Vrednota vere je nad vrednoto naroda; to je resnica, ki nam jo razodeva že naravna pamet. Vsak poiskus, prevrednotenja teh dveh vrednot, je torej usoden, in to tem bolj, ker sta vera in narodnost temeljni vrednoti.

SUMLJIVA ZNAMENJA

V razvoju nekatoliškega razumništva pri nas se opaža pospešena komunistična propaganda in težnja po nekem neodvisnem »samoslovenstvu«. Tej težnji so začeli podlegati tudi nekateri katoliški razumniki, ki jim je že skoraj ves čas po

vojni ideal neka »samokulturna«. Vsako prizadevanje, ki izvira iz prepričanosti krščanskega svetovnega naziranja, je za te »samokulturne« razumnike ozkosrčno in »čistemu slovenstvu« škodljivo.

TEŽNJA: NAZAJ PRED MAHNIČA

Ta težnja ni niti nova niti svojsko slovenska. Iz naše polpretekle zgodovine vemo, da je tako breznačelno slogaštvo vladalo v dobi pred Mahničem in da mu je prav Mahnič naredil konec. Tudi ni nekaj svojsko slovenskega. Sodobni primeri zlasti majhnih in tlačanih narodov nam pričajo, da je ta zabloda splošno evropska: Baski, Katalonci itd.

V bistvu pa to pomeni sprevračanje dveh osnovnih vrednot — vere in narodnosti — in ki je značilno zlasti za slabiče, ki se skušajo s to potezo odtegniti idejni borbi v brezidejno zatišje narodnega slogaštva.

S tega stališča moramo presojsati tudi nekatere novejšje pojave v našem slovenskem občestvu, ki se iz polovičarskega katolicizma odmika v brezidejno samoslovenstvo.

NEVIDNA OZADJA

Ostane pa še vprašanje, komu tako sprevračanje vrednot najbolj koristi? Dosti izkušenj že imamo, in ni danes težko vedeti, česa vse se poslužujejo mednarodne razdiralne sile. Tudi znamenja pri nas so že preveč sumljiva. Zato tudi ni težko dognati, da se za »neodvisnim samoslovenstvom« in »narodno sintezo« skriva tuj prišepetovalec, ki iz nevidnega ozadja vodi boj po določenih načrtih.

Komunizem je sovražnik kulture, komunizmu neizprosen boj!

Zveza švicarskih dijakov

Najstarejša organizacija švicarskih katoliških dijakov je Zveza švicarskih dijakov (Société des étudiants suisses). V tej zvezi so združeni srednješolci (étudiants de collèges), dijaki tehničnih šol, akademiki in bogoslovci.

Začetki

Zveza švicarskih dijakov je bila ustanovljena leta 1841 v razburkanih časih, ko sta si stali nasproti liberalna in konservativna stranka v hudih idejnih bojih, ki so se končali v nesrečni državljanski vojni. V teh bojih so nekateri dijaki v nemški Švici sklenili ustanoviti organizacijo, kateri naj bi pripadali vsi dijaki verskega mišljenja. Organizacija naj bi delala za domovino in vero. Vstopiti so smeli tudi verni protestanti.

Uspehi

Kmalu so se pokazali uspehi. Kljub težavam in raznovrstnim oviram se je Zveza švicarskih dijakov, ki je sprva štela le deset članov, razširila po vsej Švici. Povsod je ustanavljala posebne odseke za francoske, nemške in italijanske dijake. Danes šteje 40 odsekov, katerih večina se lepo razvija. Ima 5000 članov, od katerih je približno 3500 starešin, ki ostanejo v ozkem stiku z mladino in ki ji pomagajo moralno in gmotno.

1941 — stoletnica

Čez štiri leta bo Zveza švicarskih dijakov slavila svojo stoletnico. V teku stoletja je izkazala katolicizmu neprecenljive usluge. Ona je šola, v kateri se je oblikovala in izpopolnjevala večina švicarskih državljanov in voditeljev na vseh področjih. Med svoje člane šteje tudi predsednika Motta, velikega državnika, ki je bil pred nedavnim imenovan za častnega predsednika Društva narodov v Ženevi. Bila je vedno važna šola verske, nacionalne in politične vzgoje.

Zborovanje

Vsako leto ima v Švici v kakem mestu svoje glavno zborovanje, ki se vrši po tradicionalnem redu. Na programu so študijski sestanki, sprehodi, prisrčne večerne zabave in božja služba. Krepost, znanost, prijateljstvo — to je

program Zveze. Njen zaščitnik je blaženi Nikolaj de Flue, svetnik in slaven puščavnik, ki ga časte kot očeta domovine in narodnega svetnika.

Letošnje zborovanje

Letošnje zborovanje se je vršilo v mestu Lucern. Zborovanja sta se udeležila tudi bazelski in liganski škof. Glavni predmet, katerega so na zborovanju obravnavali, je bil boj proti komunizmu v Švici. O tem važnem vprašanju sta govorila dva dijaka,

Kaj more narediti nedisciplin

Ako društvu odnosno njegovi oblasti večji del članov pokorščinno odpove, je obstoj društva v veliki nevarnosti, ako že ni društvo izgubljeno.

O nezavednih španskih katoličanah v začetku sedanjega preganjanja smo brali, da so večkrat zapeljani od komunističnih agitatorjev planili na cerkve in samostane in jih oropali. Z bencinom so polivali cerkvene zgradbe in jih zažigali. Toda ko je objel plamen celo stavbo, ko je gorela cerkev, ki je bila delo njihovih očetov, ko so bile dragocene umetnine nepopravljivo uničene, takrat so spoznali ubogi zaslepljen-

ci, kaj so storili, in večkrat so izjavili, da tega niso nameravali storiti, da tako daleč stvari niso mislili pritrirati.

Tem nezavednim španskim katoličanom so podobni mnogi člani raznih društev. Upirajo se društvu, njegovih pravil ne izpolnjujejo, čez lastno društvo zabavljajo, ko pa pritirajo tako društvo do roba prepada, vzdihujejo, da ga je vendar škoda, da tako le niso mislili z njim. Toda rešitve ni; društvo nima več zmožnosti obstajati. Njegovi člani so namreč po notranje že odpadli od njega, ker se niso pokoravali njegovi volji.

Iz Naše Poti XIV.: Dr. A. Odar - Temelji organizacij

POVELJNIK MÜNSTRSKE POSADKE

Nedavno je bil za nacionalnosocialistično zborovanje v Münstru napovedan govor o narodnosocialistični štiriletki. Mesto da bi govoril o tem, je govornik napadal krščanstvo in katoliško Cerkev. Pri tem se nenadoma dvigne na tribuni odlični gospod impozantne zunanosti. Publika radovedno gleda moža in napeto pričakuje, kaj bo. Visoki gospod pa se obrne h govorniku in ga mirno in odločno vpraša: »Ali misli gospod govornik končno govoriti o štiriletki? Zbrali smo se za štiriletko, ne pa da poslušamo klevete zoper Cerkev.«

Nacionalistični govornik ga je jezo premeril in vprašal, kdo je. Dobil je odgovor:

»Sem poveljnik posadke v Münstru.«

Potem pa se je častnik obrnil k poslušalcem in rekel: »Kdor je za-

me, naj zapusti dvorano!« In ostalo je samo še kakšnih dvajset ljudi.

JOC POVOSD

Francoska žosistovska organizacija je dobila pred kratkim pismo, ki poroča o lepem napredku katoliškega duha med delavci v misijonski deželi Dahomej.

Radio v tej koloniji je poročal o veličastnem žosistovskem kongresu v Parizu. Pozdravljali so žosistovsko gibanje, da, celo zapeli žosistovsko himno.

Dopisnik zaključuje svoje poročilo z zagotovilom, da bo delo uspešno tudi med črnici.

KATOLISKI ČASNIKARJI

»Mednarodna zveza katoliškega tiska« je izdala »Akte II. mednarodnega kongresa katoliških časnikarjev«, ki se je vršil lani v Rimu. Zvezek obsega 114 strani in objavlja vsa predavanja in govore, ki so bili na dnevnem redu zborovanja.

Vesti o rdečem terorju so resnične

Najzgovornejši dokaz za to, da je bilo rušenje španskih svetišč in klanje duhovnikov v celoti nekaj premišljenega, je strahotno število.

Ceprav so številke še prezgodnje, moremo vendar naštetih kakih 20.000 cerkva in kapel, porušenih ali docela izropanih. Pobitih duhovnikov — in to zgolj svetnih — bo kakih 6000, če štejemo, da jih je v upustošenih škofijah zgubilo življenje povprečno 40 odstotkov — ponekod gre do 80 odstotkov. Sledili so jih s psi; zasledovali so jih po gorah; s strastno zagrizenostjo so jih iskali po vseh skrivališčih. Ponajvečkrat so jih pobili brez sodbe, kar gredé, brez drugega razloga kakor zaradi njihovega družabnega poslanstva.

Revolucija je bila nadvse kruta.

Oblike ubijanja so dobile značaj grozovitega divjaštva. V številkah: več ko 300.000 računajo civilnih prebivalcev, ki so postali žrtve ubijanja zgolj zaradi svojega političnega prepričanja, in še posebno zaradi verskega: v Madridu je bilo v prvih treh mesecih ubitih več ko 22.000 ljudi.

Komaj kje dobite kak kraj, kjer bi ne bili spravili s poti najizritejših desničarjev. Brez sodnega postopka, brez obtožbe, brez dokazov, ponajvečkrat brez obsodbe.

Kar se tiče mučenja, povemo, da so mnogim odsekali ude, ali pa so jih strahotno spačili, preden so jih ubili; iztikali so jim oči, rezali jezike, jim parali trebuhe, jih sežigali ali žive pokopavali, jih razkosavali s sekuro.

Največjo krutost so izvrševali nad božjimi služabniki. Iz spoštljivosti in ljubezni ne maramo navajati natančneje.

Prevrat je bil nečloveški.

Niso spoštovali ženske sramežljivosti, niti pri ženskah, ki so bile po svojih obljubah posvečene Bogu. Skrunili so grobnice in pokopališča.

*

V Madridu in na starem pokopališču v Hueski so odprli na stotine grobov, da so trupla oropali zlatih zob in prstanov. Nekatero oblike mučenja dado sklepati na razvrtnost teh ljudi ali na to, da je v njih zamrl čut človečnosti.

IZ PISMA ŠPANSKIH ŠKOFOV.

GRAMOFONSKE PLOŠČE

»Eastern Information« poroča iz Moskve, da je centralni svet ruske brezbožne zveze sklenil, da bo izdelal zbirko gramofonskih plošč, ki bodo služile kot propagandno sredstvo ateizma.

Te plošče bodo izdelane v ruskem, poljskem, nemškem, francoskem, holandskem, angleškem, španskem, kitajskem in japonskem jeziku.

Najprej bodo izdelane naslednje plošče:

1. Himna mednarodnega brezbožniškega gibanja na eni strani plošče, na drugi strani pa govor znane španske komunistke Dolores Ibaruri o brezbožnem gibanju v Španiji.

2. Kantata, ki so jo izvajali ob praznovanju 20 letnice obstoja Sovjetske države na eni strani, na drugi pa nagovor voditelja ruske brezbožniške zveze Gubelmana - Jaroslavskega: »Vera — sovražnik komunizma«.

3. Internacionala; na drugi strani govor Dimitrova: »Cerkev — angel varuh fašizma«.

Te gramofonske plošče bodo za mal denar na razpolago organizaci-

jam svobodomiselcev in brezbožnikov. V Moskvi pričakujejo, da bo ta nov način propagande dosegel izreden uspeh.

RDEČI »KRSTNI« LIST

Pred kratkim so otvorili v Lyonu protikomunistično razstavo pod geslom: »Dvajset let sovjetske propagande«.

Od bogate zbirke dokumentov, ki so tam razstavljeni, navažamo značilen primer sovraštva do vere. Dokument se nanaša na takoimenovani »rdeči krst«. Brezbožni starši se obvežejo takole:

»Mi podpisani obljublamo zvezi brezbožnih delavcev v Franciji in kolonijah, da bomo odslej otroka... rojenega... v... vzgajali v protiverskem duhu, da ga bomo vzgajali v smislu razrednega boja v službi delavskega stanu, kateremu pripada.«

BOJ PROTI CERKVI V MEHIKI

Zgodovinsko cerkev Jezusa Nazarečana, kjer počivajo ostanke osvajačca Fernanda Corteza, so tako zelo predrugačili, da nima več videza cerkve. Predlagali so, da se spremeni v muzej dobe osvajačev.

PRVI MEDNARODNI KATOLISKI KONGRES PROTI ALKOHOLIZMU

Na tem kongresu, ki se je vršil v Varšavi, je bilo okrog tisoč udeležencev. Papež je pozdravil kongres s pismom, njegov nuncij nadškof Cortes pa je v svojem otvoritvenem govoru poudaril, da je boj proti alkoholizmu potreben skoraj v vseh kulturnih državah in da imajo katoličani dolžnost, da v tem boju sodelujejo z državnimi oblastmi. V sklepih kongresa je določeno: »Alkoholizem je tem nevarnejši, ker njegovih nevarnosti ne poznaajo dovolj, velikokrat pa sploh ne. Božja čast, ki jo pijanstvo često žali, ter večna in časna sreča mnogih ljudi in družin zahtevajo od katoličana, ki se zaveda svoje odgovornosti, odločnega dela. Prostovoljna abstinenca, ki jo držimo iz ljubezni do Boga in do ogroženega človeka, kot zadostilo za mnoge grehe moderne uživanjaželjnosti, je »apostolat, ki ga katoliška Cerkev odobrava in priznava, hvali in blagoslavlja« (kardinal Pacelli).

NARODNOSOCIALISTIČNO MISLJENJE

Odlok tajne policije.

Koblentz, 21. junija 1937.

Pomožnemu pridigarju gospodu

Ernestu Lohu

Horchheim pri Koblenzu

Friderikova ulica 15.

Ker ste prekršili odredbo, ki jo je dal 1. IV. 1935 glavar Porenja, Vas obsojamo, da plačate 50 mark kazni ali pa da presedite deset dni v zaporu. Vi ste na prižnici zavzeli napačno stališče proti narodnemu socializmu. Dne 30. maja 1937 ste v evangeljski cerkvi v Mayenu razlagali, da je stavek: »Služi najprej narodu, potem Bogu« napačen. Poudarjali pa ste, da mora človek najprej služiti Bogu in potem šele narodu. Dokaz: Vaša izpoved dne 11. junija 1937.

ZGLED APOSTOLATA.

Mlad kitaški vojak, ki je bil lansko leto krščen, je bil letos avgusta meseca v spopadu z razbojniki z večjim številom tovarišev ujet. Osem vojakov je bilo takoj obsojenih na smrt. Mladi katoliški vojak jih je vzpodbujal, jih poučil o glavnih verskih resnicah in krstil, preden so bili umorjeni.

Pa ni se še zadovoljil s tem. S trinajstimi tovariši, ki jih je odbral izmed najboljših, je ustanovil klub, in jih je poučeval v krščanski nauku. Vsak dan so opravili zgodaj zjutraj skupno jutranjo molitev in on jim je razlagal katekizem. Skrbel je predvsem, da njegovi katehumeni niso govorili kakih umazanosti, kar se tako rado godi v vojaških vrstah.

Katoliška filmska kronika

Filipini

Pravkar je izgotovljen nemi film na ozki trak o evharističnem kongresu v Manili 1.1937 »Kristova kraljevska pot na daljni vzhod«. Film traja uro in pol. Poleg cerkvenih slavnosti prikazuje film tudi lepe pokrajine, morje, potne doživljaje itd.

Francija

Francija pripravlja film o apostolu gobavcev patru Damianu, ki je sam dobil strašno bolezen od gobavcev.

ČSR

Centrali Katoliške Akcije v praški nadškofiji je poverjeno katoliško filmsko delo za vso Čehoslovaško. Posebni oddelek »Katoliška Filmova Centrala« je dobila nalogo enotno organizirati katoliški film v Čehoslovaški.

Načela, ki so merodajna za katoliški film, so podana v listih »Kinematograficke Zprave« in »Katolik«, ki jih izdaja »Filmove Sdruženje«.

Poljska

Na željo poljskih škofov se je pred kratkim ustanovila v Varšavi nacionalna katoliška filmska centrala. Novi urad naj bi ocenjeval filme, ki se pojavljajo na Poljskem, jih uvrščeval v obsežno kartoteko, pospeševal dobre in pobijal slabe filme, ustvaril zveze s filmskimi centralami drugih dežel. Razen tega je bila ustanovljena posojevalnica filmov s sledečimi nalogami: posojevanje neoporečnih filmov poljskim kinom, ustvarjanje in posojevanje dobrih, kratkih filmov, podpiranje katoliških kinov, priskrbovanje filmskih potrebščin.

Kolumbija

Tudi Katoliška Akcija v Kolumbiji je ustanovila centralo za katoliški film: »Sociedad Industrial Cinematografica«. Njena naloga obstoji v tem, da prekrblja župnijam katoliške kine in potrebne filme.

Švica

Po statistiki, ki jo je izdala državna komisija za film, je v Švici

vsega skupaj 352 kinematografov s 131.500 sedeži. L. 1935 je bilo približno 100.000 obiskovalcev dnevno, kar pomeni, da je v tem letu bilo prodanih 37 milijonov vstopnic. Komisija za kino, ki deluje v okviru švicarske katoliške ljudske zveze, v tisku uspešno in vedno znova poudarja katoliška načela glede filma.

Ustanovili so tudi posebne klube, katerih člani se obvežejo, da se bodo izogibali vseh onih filmov, ki jih ne priporoči katoliški tisk, ali, ki jih katoliški tisk ne razglasi vsaj kot dovoljene. Ljudska zveza je izdala vsem katoliškim časopisom in svojim krajevnim voditeljem jasna navodila. Za ves katoliški tisk so ustanovili lasten poročevalni urad za film, čigar okrožnice dobivajo uredništva po zelo nizki ceni.

Katoliške organizacije imajo v svojih rokah okroglo 300 aparatov na ozki trak. Da bi tem katoliškim organizacijam tudi preskrbeli potrebnih filmov, so pregledali vso švicarsko filmsko produkcijo in so dognali, da je od 500 pregledanih filmov porabnih samo 50.

Državna študijska komisija za film hoče domačo produkcijo filmov pospešiti s tem, da ustanovi najprej poskusni zavod. Do zdaj pa razen nekaterih komedij, kulturnih, poučnih in propagandnih filmov za tujski promet v Švici še niso proizvedli važnejših filmov.

Nizozemska

Leta 1926 je nizozemski parlament sprejel zakon o kinematografiji. Predvajati se smejo filmi, ki jih je odobrila centralna cenzura. Filme, ki so v nasprotju z mravnostjo in javnim redom, ta cenzura prepoveduje. Ona tudi določa, kateri filmi so mladini neprimerni. Na pobudo katoliških politikov pa ji je bilo razen tega dano pooblastilo, da morejo razne »legije dostojnosti« zavrtniti filme, ki jih je državna centralna komisija odobrila. Tako pooblastilo ima katoliška filmska centrala, ki so v njej včlanjeni župani južnih katoliških provinc (Brabant, Limburg).

VEZAVA LANSKIH „BORCEV“

Knjigovez je ponudil, da veže »Borce« v dobro, celo platno, z napisom na platnicah in na hrbtu, po 10.— din letnik, ako dobi v delo vsaj 100 letnikov.

Kdor želi dati »Borce« vezati, naj odda svojemu poverjeniku letnik in 10 din. Letnik mora biti popolnoma urejen, da ga knjigovezu ne bo treba še urejevati.

Kdor kazala še ni dobil, mu ga bo k letniku priložila uprava, ker bo medtem že tiskano.

Na 1. številko zgoraj naj naročnik s svinčnikom napiše ali nalepi svoje ime in kraj. Napisano pa mora biti toliko od roba, da ga knjigovez ne bo obrezal. Ves letnik je treba še zaviti, da se na poti v upravo ne bo umazal in da se kake številke ne bi izgubile. Tudi na ovoj je treba napisati ime in kraj.

Kdor je kakšno številko zgubil ali pokvaril, jo lahko dobi po 0,75 din. Na ovoj pa zapiše, za katere številke plača.

SRBSKI FRAMASON

Ni še dolgo, kar je v Belgradu umrl znani srbski industrijalec in častni predsednik Narodne banke Džordže Vajfert. Pokopan je v svoji zadušbinski cerkvi sv. Ane v Pančevu. Pokojni Vajfert ni bil znan le kot industrijalec in bogatin, ampak tudi kot veliki mojster prostozidarске lože »Jugoslavije«. Mnogi so se zato čudili, ko so na njegovem pogrebu videli tri katoliške duhovnike. Ni bilo namreč znano, da je bil Vajfert katoličan. Pozneje se je zvedelo, da se je pokojnik nekaj dni pred smrtjo spravil z Bogom, se dvakrat spovedal in bil na lastno željo obhajjan. Sam je želel, da je celo noč pred njegovo smrtjo čul ob njegovi postelji katoliški duhovnik. Naravno je, da so se belgrajski frasoni zaradi tega zelo razburjali in se zelo trudili, da bi spreobrnenje svojega velikega mojstra prepredili, a se jim ni posrečilo.

»ČASTNI BREZBOŽNIK.«

Osrednji svet ruskih brezbožnikov je imenoval več inozemcev za »častne brezbožnike«. Ta naslov sta dobila med drugimi tajnika komunistične stranke v Španiji in Čehoslovaški in nekaj Francozov, med njimi senator Marcel Cochin in pisatelj Romain Rolland ter Robert Duar. Pisatelj Romain Rolland je bil predsednik zloglasnega svetovnega mladinskega kongresa v Ženevi, o katerem so ves čas trdili, da ni komunističen. Sedaj pa vendar prihaja počasi na dan, da Romain Rolland ni brez zasluga za Sovjetijo.

Odg. urednik: Ciril Kovač (Ljubljana). Izdaja konzorcij (J. Prešeren, Ljubljana). Tiska Misijonska tiskarna, Groblje-Domžale (Jože Godina).